

Stanovisko k voľbám prezidenta Slovenskej republiky vo vysielaní 2019

Predseda Národnej rady Slovenskej republiky podľa čl. 89 ods. 2 písm. d) Ústavy Slovenskej republiky a § 20 a § 106 ods. 1 a § 115 ods. 1 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva (ďalej len „zákon č. 180/2014 Z. z.“), rozhodnutím č. 8/2019 Z. z. zo dňa 10. 1. 2019, vyhlásil voľby prezidenta Slovenskej republiky a určil deň ich konania na **sobotu 16. 3. 2019**. Deň prípadného druhého kola volieb určil na **sobotu 30. 3. 2019**.

V zmysle § 20 ods. 3 zákona č. 180/2014 Z. z. sa voľby budú konať v určený deň, t. j. **16. 3. 2019 v čase od 7:00 do 22:00 hod., resp. 30. 3. 2019 v čase od 7:00 do 22:00 hod.** Ak to miestne potreby vyžadujú, môže starosta obce určiť začiatok hlasovania na skoršiu hodinu, najviac však o dve hodiny.

Kancelária Rady pre vysielanie a retransmisiu poskytuje nasledovný výklad právneho rámca pre oblasť vysielania vo vzťahu k programovým zložkám, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech kandidátov vo voľbách prezidenta Slovenskej republiky v období od **23. 2. 2019 do 16. 3. 2019**, resp. v prípade konania druhého kola volieb do **30. 3. 2019**.

* * *

Do pôsobnosti Rady v oblasti výkonu štátnej správy podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z. z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z. z. o telekomunikáciách (ďalej len „zákon o vysielaní a retransmisii“) patrí okrem iného aj dohliadať na dodržiavanie povinností podľa zákona o vysielaní a retransmisii a podľa osobitných predpisov.

Z odkazu pod čiarou č. 7 k vyššie citovanému ustanoveniu zákona o vysielaní a retransmisii je zrejmé, že ide o odkaz na tzv. volebné zákony. Všetky zákony, ku ktorým tento legislatívny odkaz pôvodne smeroval, však boli k 1. 7. 2015 zrušené. Namiesto nich dňa 26. 6. 2014 vstúpil do platnosti zákon č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o volebnej kampani“), pričom väčšina jeho ustanovení, vrátane ustanovení týkajúcich sa vysielania, nadobudla účinnosť dňa 1. 7. 2015.

* * *

Do pôsobnosti Rady v oblasti výkonu štátnej správy podľa ustanovenia § 5 ods. 1 písm. g) zákona o vysielaní a retransmisii patrí „*dohliadať na dodržiavanie povinností podľa tohto zákona (zákon č. 308/2000 Z. z.) a podľa osobitných predpisov*“.

Podľa § 32 ods. 9 zákona o vysielaní a retransmisii: „*Vysielanie politickej reklamy a reklamy propagujúcej náboženstvo alebo ateizmus sa zakazuje, ak osobitný predpis neustanovuje inak.*“

Podľa § 32 ods. 10 zákona o vysielaní a retransmisii: „*Politická reklama na účely tohto zákona je verejné oznámenie určené na*

- a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena strany alebo člena hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech pri volebnej kampani alebo pri referendovej kampani,*
- b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.*“

Podľa § 32 ods. 11 zákona o vysielaní a retransmisii: „*Ustanovenie odseku 9 sa nevzťahuje na vysielanie prostredníctvom internetu.*“

V zmysle § 16 ods. 2 písm. c) zákona o vysielaní a retransmisii sú vysielateľ a poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie povinní zabezpečiť, aby „*programy a ostatné zložky programovej služby a audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie vysielané a poskytované v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitnými predpismi.*“

Z § 12 ods. 6 zákona o volebnej kampani vyplýva, že právna úprava vysielania počas volebnej kampane sa nevzťahuje na vysielanie prostredníctvom internetu.

Na poskytovanie audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie počas volebnej kampane sa vzťahuje § 14 ods. 1 zákona o volebnej kampani, ktorý upravuje zverejňovanie informácií o kandidátoch na prezidenta počas volebného moratória.

Z § 17 zákona o volebnej kampani vyplýva, že v stanovenom období je zakázané zverejňovanie (teda akékoľvek sprístupnenie verejnosti) výsledkov volebných prieskumov, a to ako v rozhlasovom a televíznom vysielaní, tak aj vo vysielaní prostredníctvom internetu a v rámci poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie.

VOLEBNÁ KAMPAŇ VŠEOBECNE

Zákon o volebnej kampani v ustanovení § 2 ods. 1 definuje pojem *volebná kampaň*. Volebná kampaň je akákoľvek činnosť politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí, kandidátov a tretích strán, smerujúca k propagácii ich činnosti, cieľov a programu za účelom získania funkcie volenej podľa osobitného predpisu, za ktorú sa obvykle platí úhrada. Rozumie sa tým činnosť v prospech aj v neprospech týchto subjektov.

Podľa § 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani *sa volebná kampaň začína* dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb v Zbierke zákonov Slovenskej republiky (ďalej len "vyhlásenie volieb") a končí sa 48 hodín pred dňom konania volieb. V zmysle uvedeného sa volebná kampaň pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky **začne dňa 10. 1. 2019 a skončí dňa 13. 3. 2019 vrátane**. Zároveň je potrebné uviesť, že ide o obdobie pred prvým kolom volieb.

V súvislosti s voľbami prezidenta Slovenskej republiky uvádza zákon o volebnej kampani aj druhé kolo volieb. Keďže zákon trvanie volebnej kampane pre druhé kolo volieb priamo nevymedzuje, je účelné vychádzať z ustanovení § 10 a 11 zákona o volebnej kampani, týkajúcich sa politickej reklamy. V súlade s tým je potom pre volebnú kampaň pred druhým kolom volieb účelné predpokladať obdobie **začínajúce dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta štátnou komisiou a končiacom 48 hodín pred konaním druhého kola volieb, t. j. do 28. 3. 2019 (do 6:59:59 hod.)**.

Podľa § 2 ods. 3 zákona o volebnej kampani sa *činnosť iných subjektov* ako politickej strany, politického hnutia, koalície politických strán a politických hnutí, kandidátov a tretích strán na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov v čase ustanovenom na volebnú kampaň *zakazuje*.

VOLEBNÉ MORATÓRIUM

Zákon o volebnej kampani stanovuje pre voľby prezidenta Slovenskej republiky tzv. **volebné moratórium**. Volebnú kampaň je zakázané viesť 48 hodín pred dňom konania volieb (§ 2 ods. 2 zákona o volebnej kampani). Volebnú kampaň pred **prvým kolom** volieb je teda zakázané viesť odo dňa **14. 3. 2019 (od 0:00 hod.)**. Posledným dňom na vedenie volebnej kampane pred prvým kolom volieb je teda **13. 3. 2019 (do 23:59:59 hod.)**. Pre **druhé kolo** volieb bude platiť, že volebnú kampaň je zakázané viesť **od 28. 3. 2019 (od 7:00 hod.)**, a teda posledným dňom na jej vedenie je **28. 3. 2019 (do 6:59:59 hod.)**.

Podľa § 14 zákona o volebnej kampani je v rozhlasovom vysielaní, televíznom vysielaní a v rámci audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie **zakázané** 48 hodín pred začiatkom volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania, t.j. v období **od 14. 3. 2019 (od 7:00 hod.) do 16. 3. 2019 (do 22:00 hod.)**, resp. v prípade konania druhého kola volieb v období **od 28. 3. 2019 (od 7:00 hod.) do 30. 3. 2019 (do 22:00 hod.)** **zverejňovať informácie o kandidátoch na prezidenta** v ich prospech alebo neprospech.

Podľa ustanovenia § 17 zákona o volebnej kampani je **14 dní pred dňom konania** prvého kola volieb a **v deň konania volieb** až do skončenia hlasovania, t. j. v období **od 2. 3. 2019 (od 0:00 hod.) do 16. 3. 2019 (do 22:00 hod.)**, **zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov**. Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, výsledky volebných prieskumov je zakázané zverejňovať v čase **7 dní pred dňom konania** druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania t. j. v období **od 23. 3. 2019 (od 0:00 hod.) do 30. 3. 2019 (do 22:00 hod.)**. Posledným dňom na zverejňovanie výsledkov volebných prieskumov pred prvým kolom volieb je teda 1. 3. 2019 (do 23:59:59 hod.) a pred druhým kolom volieb 22. 3. 2019 (do 23:59:59 hod.).

POLITICKÁ REKLAMA

Politická reklama - Prvé kolo volieb

Podľa § 32 ods. 9 zákona o vysielaní a retransmisii je vysielanie politickej reklamy zakázané, ak osobitný predpis neustanovuje inak. Osobitným predpisom je v tomto prípade zákon o volebnej kampani, ktorý v ustanovení § 12 ods. 1 výslovne ustanovuje **začiatok vysielania politickej reklamy na 21. deň pred dňom konania volieb prezidenta Slovenskej republiky a jeho koniec na 48 hodín pred dňom konania volieb**.

Z uvedeného vyplýva, že **stanoveným obdobím vysielania politickej reklamy** pred prvým kolom volieb prezidenta Slovenskej republiky, ktoré sa budú konať dňa 16. 3. 2019 od 7:00 hod. do 22:00 hod., je **obdobie od 23. 2. 2019 (od 0:00 hod.) do 13. 3. 2019 (do 23:59 hod.)**.

Pojem politická reklama je definovaný v § 32 ods. 10 zákona o vysielaní a retransmisii.:

„Politická reklama na účely tohto zákona je verejné oznámenie určené na

a) podporu politickej strany, politického hnutia, člena strany alebo člena hnutia alebo kandidáta, prípadne v ich prospech pri volebnej kampani alebo pri referendovej kampani,

b) popularizáciu názvu, značky alebo hesiel politickej strany, politického hnutia alebo kandidáta.“

Politickou reklamou môže byť akýkoľvek vysielaný komunikát, ktorý naplní túto definíciu. Pri posudzovaní politickej reklamy teda nebude rozhodujúca forma vysielaných komunikátov, ale ich obsah.¹

Zodpovednosť za obsah politickej reklamy majú kandidáti na prezidenta (§ 12 ods. 2 zákona o volebnej kampani).

Vysielatelia musia zabezpečiť, aby vysielanie politickej reklamy bolo na jeho začiatku a na konci **zreteľne označené a oddelené** od ostatných programov a iných zložiek programovej služby odvysielaním **oznamu, že ide o platené vysielanie** (§ 12 ods. 3 zákona o volebnej kampani).

S vyhradením vysielacieho času na politickú reklamu súvisia aj **náklady na politickú reklamu**, ktoré uhrádzajú kandidáti na prezidenta. Vysielatelia sú podľa ustanovenia § 11 ods. 6 zákona o volebnej kampani povinní zabezpečiť pre všetkých kandidátov na prezidenta rovnaké podmienky nákupu vysielacieho času a rovnaké cenové a platobné podmienky.

¹ Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 8Sž 5/2012

V prípade, ak je politická reklama vysielaná v inom ako štátnom jazyku, musí byť odvysielaná v súlade s § 5 zákona č. 270/1995 o štátnom jazyku Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona (ďalej aj „RTVS“)

Na základe ustanovenia § 11 ods. 1 zákona o volebnej kampani je RTVS povinná vyhradiť vysielací čas na politickú reklamu pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky.

RTVS je povinná vyhradiť na politickú reklamu vysielací čas v rozsahu **najviac po jednej hodine** vysielacieho času **pre každého kandidáta na prezidenta** v televíznom vysielaní a najviac po jednej hodine vysielacieho času pre každého kandidáta na prezidenta v rozhlasovom vysielaní, spolu však najviac **desať hodín** vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní a najviac **desať hodín** vysielacieho času na vysielanie politickej reklamy v televíznom vysielaní. Tento rozsah sa vzťahuje na všetky rozhlasové programové služby resp. televízne programové služby jedného vysielateľa spoločne.

RTVS tak nemôže odmietnuť vyhradiť čas na odvysielanie politickej reklamy kandidátovi na prezidenta, ak tento čas neprekračuje jednu hodinu, t. j. 60 minút. Pokiaľ by však čas na vysielanie politickej reklamy podľa uplatnených nárokov kandidátov mal prekročiť spolu desať hodín, je RTVS povinná rozdeliť vyhradený čas na vysielanie politickej reklamy medzi jednotlivých kandidátov pomerne, podľa uplatnených nárokov. Ak kandidát na prezidenta prejaví záujem iba o časť času, na ktorý má podľa zákona nárok, zvyšný čas môže vysielateľ prerozdeliť medzi kandidátov, ktorí oň prejavili záujem, pričom jednohodinový zákonný limit musí ostať zachovaný.

Nárok na vysielací čas sa musí podľa § 11 ods. 1 zákona o volebnej kampani uplatniť **najneskôr 5 dní** pred začiatkom vysielania politickej reklamy, inak zaniká. Z uvedeného vyplýva, že na vyhradenie času na vysielanie politickej reklamy má konkrétny kandidát nárok, pričom toto právo si musí uplatniť najneskôr 5 dní pred začiatkom vysielania politickej reklamy (tzn. najneskôr 18. 2. 2019). RTVS musí v prípade riadneho a včasného uplatnenia tohto nároku kandidátom na prezidenta vyhovieť.

RTVS rozdelí tento čas rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený (§ 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani).

Vysielateľ, ktorý má oprávnenie na vysielanie na základe licencie (ďalej len „vysielateľ s licenciou“)

Vysielateľovi s licenciou zákon o volebnej kampani *neukladá povinnosť* vyhradiť vysielací čas na politickú reklamu pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky.

Vysielateľ s licenciou teda môže na politickú reklamu pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky vyhradiť vysielací čas, pričom zákon obmedzuje len rozsah vyčleneného vysielacieho času. Vysielateľ s licenciou môže na vysielanie politickej reklamy vyhradiť vysielací čas v rozsahu **najviac po 30 minút** vysielacieho času pre každého kandidáta na prezidenta, spolu však najviac desať hodín vysielacieho času (§ 11 ods. 4 zákona o volebnej kampani). Tento rozsah sa vzťahuje na všetky programové služby spoločne.

V zmysle vyššie uvedeného vysielateľ s licenciou nemusí vyhradiť čas na odvysielanie politickej reklamy vôbec a na vyhradenie času na odvysielanie politickej reklamy neexistuje pre kandidátov na prezidenta zákonný nárok. Ak sa však vysielateľ s licenciou rozhodne vyhradiť čas na odvysielanie politickej reklamy, rozdelí tento čas rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený (§ 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani).

Pokiaľ kandidát na prezidenta prejaví záujem o vysielací čas vyhradený vysielateľmi s licenciou na vysielanie politickej reklamy, a tento by presahoval spolu 10 hodín, sú vysielatelia s licenciou

povinní rozdeliť vyhradený čas na vysielanie politickej reklamy medzi jednotlivých kandidátov pomerne, podľa uplatnených požiadaviek, pričom 30-minútový zákonný limit musí ostať zachovaný.

Politická reklama - Druhé kolo volieb

Ustanovenie § 11 ods. 8 zákona o volebnej kampani zakotvuje podmienky kampane pre prípad konania druhého kola volieb prezidenta Slovenskej republiky.

V prípade konania druhého kola volieb prezidenta sa ustanovenie § 12 ods. 1 neuplatňuje a vysielanie politickej reklamy je dovolené v čase **začínajúcim sa dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta štátnou komisiou a končiacom 48 hodín pred konaním druhého kola volieb, t. j. do 28. 3. 2019 (do 6:59:59 hod.).**

Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Podľa § 11 ods. 8 zákona o volebnej kampani je RTVS *povinná* vyhradiť vysielací čas na politickú reklamu pred druhým kolom volieb prezidenta Slovenskej republiky, a to konkrétne **2 hodiny** vysielacieho času osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní.

Kandidáti na prezidenta uplatnia nárok na vysielací čas **do 24 hodín od vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb**. RTVS rozdelí tento čas rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený (§ 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani).

Vysielateľ s licenciou

Vysielateľovi s licenciou zákon o volebnej kampani pre druhé kolo volieb prezidenta Slovenskej republiky *neukladá povinnosť* vyhradiť vysielací čas na politickú reklamu.

Podľa § 11 ods. 8 zákona o volebnej kampani môže vysielateľ s licenciou vyhradiť na politickú reklamu pred druhým kolom volieb prezidenta Slovenskej republiky **najviac 2 hodiny** vysielacieho času. Ak sa vysielateľ s licenciou rozhodne vyhradiť vysielací čas na odvysielanie politickej reklamy, uplatní sa ustanovenie § 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani primerane.

KAMPAŇ V. REKLAMA

Podľa § 12 ods. 4 zákona o volebnej kampani je zakázané vysielat' politickú reklamu v čase, ktorý je v rozhlasovom a televíznom vysielaní vyhradený na reklamu. Na čas poskytnutý vo vysielaní politickej reklame sa nevzťahujú obmedzenia časového rozsahu vysielanej reklamy podľa § 36 a 37 zákona o vysielaní a retransmisii.

SPRAVODAJSKÉ A PUBLICISTICKÉ PROGRAMY

Za politickú reklamu sa podľa § 12 ods. 5 zákona o volebnej kampani nepovažuje vysielanie spravodajských programov a publicistických programov, ak sa realizujú v súlade s programovou skladbou.²

V zmysle uvedeného sa na spravodajské a publicistické (teda aj politicko-publicistické programy) nevzťahujú žiadne obmedzenia v prípade, že sa realizujú v súlade s platnou programovou štruktúrou vysielania jednotlivých vysielateľov. Z uvedeného vyplýva, že aj počas volieb sú vysielatelia povinní

² Zákon o volebnej kampani používa v tomto ustanovení inú terminológiu (služba). V súlade s ustanoveniami zákona o vysielaní a retransmisii je však zrejmé, že ide o programovú skladbu programovej služby.

dodržiať povinnosti vyplývajúce zo zákona o vysielaní a retransmisii, a teda sú povinní zabezpečiť, aby spravodajské a publicistické programy aj v tomto období boli vysielané v súlade s kritériami, ktoré na tento druh programu kladie zákon.

DISKUSNÉ PROGRAMY

Zákon o volebnej kampani pojem *diskusné programy* nedefinuje. Upravuje však postup pri vysielaní diskusných programov, spoločne pre Rozhlas a televíziu Slovenska a pre vysielateľov s licenciou.

Obdobím vysielania diskusných programov pre voľby prezidenta Slovenskej republiky je rovnaké obdobie ako pre vysielanie volebnej kampane. Toto obdobie **začína dňom uverejnenia rozhodnutia o vyhlásení volieb a končí 48 hodín pred dňom konania volieb, t. j. od 10. 1. 2019 do 13. 3. 2019 (do 23:59 hod.),** resp. pre druhé kolo volieb **dňom vyhlásenia výsledkov prvého kola volieb prezidenta štátnou komisiou a končiacom 48 hodín pred konaním druhého kola volieb, t. j. do 28. 3. 2019 (do 6:59 hod.).**

Pre diskusné programy nie sú upravené osobitné pravidlá regulácie ich vysielaného obsahu. Keďže však s veľkou pravdepodobnosťou pôjde o politicko-publicistické programy, **bude potrebné dbať na dodržiavanie § 16 ods. 3 písm. b) zákona o vysielaní a retransmisii,** tzn. zabezpečiť objektivnosť a nestrannosť týchto programov, pričom názory a hodnotiace komentáre musia byť oddelené od informácií spravodajského charakteru.

Rozhlas a televízia Slovenska, vysielateľ na základe zákona

Podľa § 11 ods. 2 zákona o volebnej kampani je RTVS *povinná vyhradiť* okrem času na politickú reklamu aj **10 hodín** vysielacieho času na diskusné programy v rozhlasovom vysielaní a desať hodín vysielacieho času na diskusné programy v televíznom vysielaní. V prípade konania druhého kola volieb pôjde o **2 hodiny** vysielacieho času osobitne v rozhlasovom vysielaní a osobitne v televíznom vysielaní.

RTVS rozdelí tento čas rovnomerne medzi kandidátov na prezidenta tak, aby určením času vysielania nebol žiadny z kandidátov znevýhodnený (§ 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani).

Vysielateľ s licenciou

Vysielateľ s licenciou *môže* v období, v ktorom je v zmysle zákona o volebnej kampani povolené viesť volebnú kampaň, vysielateľ okrem politickej reklamy aj diskusné programy s kandidátmi na prezidenta len v prípade, ak ich zaradenie do programovej štruktúry na toto obdobie schválila Rada. Vysielateľ s licenciou je povinný predložiť Rade **najneskôr 25 dní pred začiatkom vysielania** takéhoto programu jeho projekt, ktorý musí obsahovať aj spôsob výberu účastníkov diskusií zabezpečujúci, aby nebol žiadny z kandidátov na prezidenta znevýhodnený. Zaradenie takého programu do vysielania sa nepovažuje za zmenu programovej skladby.³

Podľa § 11 ods. 8 zákona o volebnej kampani *môže* vysielateľ s licenciou v prípade konania druhého kola volieb vyhradiť na vysielanie diskusných programov **najviac 2 hodiny** vysielacieho času. Ak sa vysielateľ s licenciou rozhodne vyhradiť vysielací čas na odvysielanie diskusného programu, uplatní sa ustanovenie § 11 ods. 3 zákona o volebnej kampani primerane.

³ Zákon o volebnej kampani používa v tomto ustanovení inú terminológiu (služba). V súlade s ustanoveniami zákona o vysielaní a retransmisii je však zrejmé, že ide o programovú skladbu programovej služby.

VOLEBNÉ PRIESKUMY a ZVEREJNENIE ÚDAJOV O OBJEDNÁVATEĽOVI A DODÁVATEĽOVI

Podľa ustanovenia § 17 zákona o volebnej kampani je **14 dní pred dňom konania volieb a v deň konania volieb** až do skončenia hlasovania, t. j. v období **od 2. 3. 2019 (od 0:00 hod.) do 16. 3. 2019 (do 22:00 hod.)**, **zakázané zverejňovať výsledky volebných prieskumov.**

Ak sa koná druhé kolo volieb prezidenta, výsledky volebných prieskumov je zakázané zverejňovať v čase **7 dní pred dňom konania** druhého kola volieb a v deň konania volieb až do skončenia hlasovania t. j. v období **od 23. 3. 2019 (od 0:00 hod.) do 30. 3. 2019 (do 22:00 hod.)**. Posledným dňom na zverejňovanie výsledkov volebných prieskumov pred prvým kolom volieb je teda 1. 3. 2019 (do 23:59:59 hod.) a pred druhým kolom volieb 22. 3. 2019 (do 23:59:59 hod.).

Okrem dní konania volieb a obdobia 14 dní, resp. 7 dní pred dňom konania volieb teda vysielatelia môžu zverejňovať výsledky volebných prieskumov. V súlade s § 16 ods. 3 písm. a) zákona o vysielaní a retransmisii však musia vysielatelia dbať na to, aby volebné prieskumy boli reprodukované nezaujato, pričom musia byť zverejnené všetky dostupné informácie o prieskume (t. j. parametre prieskumu ako identifikácia organizácie, ktorá prieskum vykonala, zadávateľ prieskumu, veľkosť reprezentatívnej vzorky obyvateľstva atď.) a zverejnené musia byť výsledky preferencií všetkých kandidátov na prezidenta, kandidujúcich vo voľbách prezidenta Slovenskej republiky. Prezentovanie predvolebných preferencií len vybraných kandidátov, by nebolo v súlade s právom verejnosti na všestranné a objektívne informácie, ani v súlade s povinnosťou vysielateľa *zabezpečiť všestrannosť informácií a názorovú pluralitu v rámci vysielanej programovej služby.*

Zákon o volebnej kampani v § 15 ustanovuje povinnosť pre každého, kto vedie volebnú kampaň podľa tohto zákona, **zabezpečiť, aby odvysielaná politická reklama, predvolebné prieskumy a volebné prieskumy verejnej mienky obsahovali údaje o objednávateľovi a dodávateľovi.** Pri vysielaní politickej reklamy v rozhlasovom vysielaní, ktorá je kratšia ako 30 sekúnd, sa uvádza len údaj o objednávateľovi.

Zverejnené musia byť tieto údaje:

- fyzická osoba: meno, priezvisko a obec trvalého pobytu,
- právnická osoba: názov, sídlo a identifikačné číslo organizácie.

Z § 2 ods. 1 a 3 zákona o volebnej kampani vyplýva, že volebnú kampaň v súvislosti s voľbami môžu viesť tieto subjekty (*ten kto vedie volebnú kampaň*): politická strana, politické hnutie, koalícia politických strán a politických hnutí, kandidáti a tretie strany. Volebná kampaň môže byť vedená v prospech aj v neprospech týchto subjektov. Činnosť iných subjektov na podporu alebo v neprospech politických strán, koalícií politických strán a kandidátov sa v čase ustanovenom na volebnú kampaň zakazuje.

Spôsob, akým by mali byť údaje zverejnené v televíznom a rozhlasovom vysielaní, nie je v zákone o volebnej kampani určený. Z povahy veci vyplýva, že v rozhlasovom vysielaní budú údaje zverejnené slovom, zatiaľ čo v televíznom vysielaní môžu byť zverejnené slovom, obrazom alebo kombináciou týchto spôsobov. Ktorým z týchto spôsobov, počas akého dlhého časového úseku a v ktorom momente v rámci vysielania sa tak má stať, zákon ponecháva na toho, kto vedie volebnú kampaň. Táto povinnosť bude teda pre voľby prezidenta Slovenskej republiky splnená, ak tieto údaje budú zverejnené aspoň jedenkrát v rámci vysielania každej politickej reklamy, každého predvolebného prieskumu a každého volebného prieskumu verejnej mienky, takým spôsobom, aby sa s nimi divák mohol oboznámiť.

Účelom tohto ustanovenia je vytvorenie možnosti pre diváka získať informáciu o tom, kto je objednávateľom a kto dodávateľom odvysielanej politickej reklamy, predvolebných prieskumov a volebných prieskumov verejnej mienky.

VYSIELANIE INÉHO OBSAHU

Podľa ustanovenia § 11 ods. 7 zákona o volebnej kampani je pre RTVS aj pre vysielateľov s licenciou vysielanie akýchkoľvek iných programov ako diskusných programov, spravodajských programov, publicistických programov a politickej reklamy, ktoré by mohli ovplyvniť hlasovanie osôb oprávnených voliť v prospech alebo v neprospech kandidáta na prezidenta, počas kampane *zakázané*.

Uvedený zákaz sa vzťahuje na všetky iné relácie, v ktorých existuje možnosť, že by akýmkoľvek spôsobom mohli ovplyvniť hlasovanie voličov v prospech alebo v neprospech kandidáta na prezidenta.

VYSIELATEĽ PROSTREDNÍCTVOM INTERNETU A POSKYTOVATEĽ AUDIOVIZUÁLNEJ MEDIÁLNEJ SLUŽBY NA POŽIADANIE

Ustanovenie § 32 ods. 11 zákona o vysielaní a retransmisii upravuje **výnimku zo všeobecného zákazu vysielania politickej reklamy pre vysielanie prostredníctvom internetu.**

Podľa § 2b zákona o vysielaní a retransmisii sa povinnosti vysielateľa prostredníctvom internetu podľa ustanovení tohto zákona vzťahujú na vysielateľa prostredníctvom internetu, ktorý vysielá programovú službu výhradne prostredníctvom internetu. Z uvedeného je možné vyvodiť, že pre účely zákona o vysielaní a retransmisii je za vysielanie prostredníctvom internetu možné považovať iba vysielanie, ktoré je realizované výhradne prostredníctvom internetu (a teda nie „on-line“ vysielanie programovej služby, ktorá je v totožnej forme vysielaná aj iným spôsobom ako prostredníctvom internetu).

Zo znenia § 32 ods. 9 zákona o vysielaní a retransmisii vyplýva, že zákaz vysielania politickej reklamy sa rovnako **nevzťahuje ani na poskytovateľa audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie.**

Podľa § 16 ods. 2 písm. c) zákona o vysielaní a retransmisii sú vysielatelia (aj prostredníctvom internetu) a poskytovatelia audiovizuálnych mediálnych služieb na požiadanie povinní zabezpečiť, aby ich programy v rámci volebnej kampane boli v súlade s osobitnými predpismi. Zákon o volebnej kampani je osobitným predpisom, ktorý upravuje vysielanie politickej reklamy počas volebnej kampane pre voľby prezidenta Slovenskej republiky v § 11 a 12, a to výhradne vo vzťahu k RTVS a držiteľom licencie na vysielanie. Zároveň v § 12 ods. 6 zákona o volebnej kampani stanovuje, že na vysielateľa (výhradne) prostredníctvom internetu sa tieto ustanovenia nevzťahujú.

Z uvedeného je zrejmé, že **vysielateľ prostredníctvom internetu a aj poskytovateľ audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie môžu vysielateľ, resp. poskytovať politickú reklamu.**

Možno teda uviesť, že vysielatelia prostredníctvom internetu a poskytovatelia audiovizuálnej mediálnej služby na požiadanie **môžu** vysielateľ, resp. poskytovať politickú reklamu (volebné spoty, platenú inzerciu), zverejňovať volebné plagáty, prípadne vysielateľ, resp. poskytovať programy s kandidátmi na prezidenta. Zároveň však aj pre tieto subjekty **platí povinnosť dodržiavať** volebné moratórium (§ 2 ods. 2 a § 17 zákona o volebnej kampani).

* * *

Na záver je potrebné zdôrazniť, že aj počas obdobia vysielania volebnej kampane pred voľbami prezidenta Slovenskej republiky je potrebné zo strany vysielateľov dbať na plnenie všetkých povinností vyplývajúcich zo zákona o vysielaní a retransmisii.

PhDr. Marta Danielová
predsedníčka Rady
pre vysielanie a retransmisiiu